

RIBW Brabant

Directieverslag 2014

Inhoud

Voorwoord.....	4
Hoofdstuk 1: profiel van de organisatie	5
1.1 Kernactiviteiten	5
1.2 Juridische structuur.....	5
1.3 Organisatiestructuur en personele bezetting.....	6
Hoofdstuk 2: cliënten	7
2.1 Herstelondersteunende zorg	7
2.2 Ervaringsdeskundigheid	7
2.3 Resultaatsturing	7
2.4 Ambulantisering	8
2.5 Wachtlijst.....	8
2.6 Community Support	9
2.7 Naasten.....	9
2.8 Arbeid en activiteiten	9
2.9 Behandelprogramma	10
2.10 ICT-faciliteiten voor cliënten	10
2.11 Cliënttevredenheidsonderzoek	10
Hoofdstuk 3: medewerkers	11
3.1 Deskundigheidsbevordering	11
3.2 Roosteren	11
3.3 Overhead	11
3.4 Eenhoofdige Raad van Bestuur	11
3.5 ICT-faciliteiten voor medewerkers	11
3.6 Stagiaires	12
3.7 Vrijwilligers	12
3.8 Werknemers met afstand tot de arbeidsmarkt.....	12
3.9 Intern Klantenonderzoek.....	12
3.10 Medewerkeronderzoek	12
Hoofdstuk 4: organisatie	13
4.1 Wijkgericht werken.....	13
4.2 Specialistische voorziening met specifieke expertise op diverse gebieden	13
4.3 Profileren.....	13
4.4 Samenwerking ketenpartners	13
4.5 Samenwerking gemeenten	14
4.6 ICT-faciliteiten organisatie	14
4.7 Kwaliteits- en veiligheidssysteem	14
4.8 Triasweb	15

4.9 Financieel bureau	15
4.10 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	15
Hoofdstuk 5: financieel.....	16
5.1 Transities	16
5.2 Beyond Budgeting.....	16
5.3 Toekomst	17
Hoofdstuk 6: onderzoek en innovatie	18
6.1 Strategisch vastgoedplan	18
6.2 Howie the Harp	18
6.3 MOVE onderzoek.....	18
6.4 Slimme inzet van ICT	19
Hoofdstuk 7: toekomst, vanaf 2015	20

Voorwoord

Voor u ligt het directieverslag 2014 van RIBW Brabant. In dit verslag kijken we terug op het afgelopen jaar en spreken we onze verwachtingen uit voor de toekomst. Het is het verhaal achter de cijfers en het is onze visie op de toekomst.

2014 is het jaar waarin de herstelondersteunende zorg zich nog verder door heeft ontwikkeld en inmiddels niet meer weg te denken is uit onze organisatie. We zijn er trots op te kunnen melden dat we ook in dit jaar weer een aantal ervaringsdeskundig medewerkers en ervaringsdeskundig leerlingen hebben aangesteld.

2014 is het jaar waarin we ons voorbereid hebben op de transitie van de AWBZ naar de Wmo, De consequentie van deze transitie is dat een groot gedeelte van de zorg niet meer ingekocht wordt door het Zorgkantoor, maar door verschillende gemeenten. Dat heeft uiteraard grote consequenties, zowel financieel als inhoudelijk. 2014 is een belangrijk jaar geweest in de voorbereiding op deze veranderingen. Er is veel samengewerkt met andere organisaties en gemeenten. We hebben geparticipeerd in diverse gemeentelijke samenwerkingsverbanden en projecten. Binnen de organisatie is er vooral veel aandacht geweest voor het wijkgericht werken en voor het project resultaatsturing. Er is hard gewerkt om de aanbestedingstrajecten in de diverse gemeenten goed te doorlopen.

2014 is ook het jaar waarin veel energie is besteed aan het wegwerken van de lange wachtlijsten die we hadden. Een aantal mensen is vrijgemaakt om met iedereen die op de wachtlijst stond gesprekken te voeren en oplossingen te zoeken die aansloten bij hun hulpvraag. We hebben daardoor veel mensen in zorg kunnen nemen of kunnen organiseren dat zij bij collega-organisaties in zorg konden komen.

We kijken terug op een jaar waarin we veel goede stappen hebben gezet op de weg naar herstel en we bedanken onze cliënten en medewerkers van harte voor hun inzet!

Artie van Tuijn
voorzitter Raad van Bestuur

Carla Lasonder
lid Raad van Bestuur

Hoofdstuk 1: profiel van de organisatie

1.1 Kernactiviteiten

De missie van RIBW Brabant is: "Wonen, activiteiten en begeleiding aan huis voor mensen met een psychiatrische achtergrond": RIBW Brabant ondersteunt mensen met psychiatrische en/of ernstige psychische beperkingen bij het vinden van een weg in de samenleving. De cliënt bepaalt zelf de route en de eindbestemming. Het gaat erom dat de cliënt een manier van leven vindt waar hij zelf tevreden mee is en die door de omgeving als succesvol ervaren wordt. Vanaf het ontstaan van RIBW Brabant is de Individuele Rehabilitatiebenadering (IRB) een belangrijke visie en methodiek bij de begeleiding geweest.

In de loop van de jaren heeft 'herstel' steeds meer een eigen en aanvullende plek verworven in het denken en handelen van zowel cliënten als begeleiders, alsook in de organisatorische vormgeving. Herstel en rehabilitatie worden door ons gezien als onlosmakelijk met elkaar verbonden denk- en handelwijzen.

Herstel begint met het opkrabbelen uit een, vaak diep, dal van psychisch lijden. Men gaat weer voorzichtig om zich heen kijken en ziet wat lichtpuntjes. Dat is de basis voor het vinden van een uitweg uit een moeilijke levenssituatie; voor het hervinden van hoop en kracht. Herstel is het intens persoonlijke en unieke proces van verandering van iemands houding, waarden, gevoelens, doelen, vaardigheden, rollen. Het is een manier om een bevredigend, hoopvol en betekenisvol leven te leiden ondanks de beperkingen als gevolg van psychiatrische handicaps.

RIBW Brabant stelt zich ten doel herstelondersteunend aan al haar cliënten te zijn. Elke cliënt wordt geadviseerd en begeleid bij zijn persoonlijk hersteltraject. Door partnerschappen aan te gaan met de cliënt en zijn omgeving draagt RIBW Brabant bij aan het verhogen van het welzijn, welbevinden en kwaliteit van leven. Of zoals een deelnemer aan een conferentie het treffend aangaf: "bijdragen aan de sprankeling in iemands ogen".

Wie en wat een cliënt helpen bij zijn herstel is zeer persoonlijk en kan dus op verschillende manieren gestalte krijgen. Essentieel is, dat de cliënt op basis van eigen argumenten en vertrouwen in zichzelf en de ander keuzes kan maken in wie en wat hem helpen bij zijn herstel.

De kernwaarden die we voor de organisatie benoemd hebben zijn:

- Verbinding
- Professionaliteit
- Vertrouwen
- Inspiratie

Deze kernwaarden helpen ons bij het maken van keuzes en richten ons handelen, zowel in de relatie met onze cliënten en medewerkers als in de contacten met andere organisaties.

RIBW Brabant werkt voornamelijk in de regio Midden-Brabant, in de driehoek tussen de gemeenten Tilburg, Waalwijk en Oisterwijk.

Erkende toelatingen waarover RIBW Brabant in 2014 beschikte zijn huishoudelijke verzorging, persoonlijke verzorging, verpleging, ondersteunende begeleiding, activerende begeleiding, behandeling en verblijf op basis van AWBZ.

Om een idee te krijgen van de omvang van de zorg die geleverd wordt: op 31 december 2014 hadden we 1097 cliënten in zorg, waarvan er 499 een verblijfsplaats beschermd wonen bezetten, 485 cliënten ambulante begeleiding ontvingen en 113 cliënten alleen dagbesteding bij RIBW Brabant hadden.

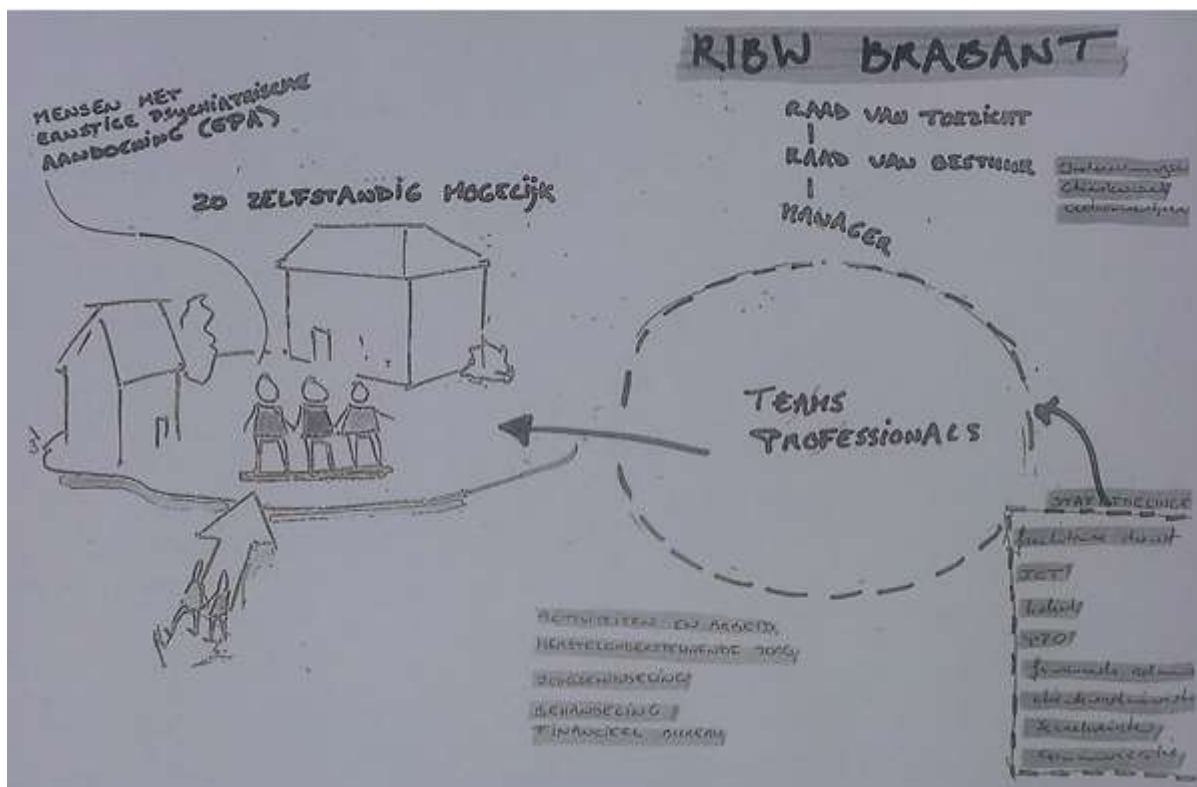
1.2 Juridische structuur

RIBW Brabant is een stichting.

1.3 Organisatiestructuur en personele bezetting

RIBW Brabant kent een platte organisatiestructuur. De organisatie wordt bestuurd door de Raad van Bestuur en staat onder toezicht van de Raad van Toezicht. De woonteams bieden zowel beschermd wonen, als ambulante (woon)begeleiding. De Centra voor Activiteiten en Arbeid richten zich, verspreid over het hele werkgebied, op een breed scala aan activiteiten en arbeid. In het Stafbureau zijn afdelingen ondergebracht die advies en ondersteuning bieden aan de managers en aan de Raad van Bestuur. Ten behoeve van de medezeggenschap is er een Ondernemingsraad en zijn er een Cliëntenraad Wonen en Cliëntenraad Activiteiten en Arbeid.

De statuten van de organisatie zijn gebaseerd op de Corporate Governance Code.

Figuur 1: organisatieschema RIBW Brabant (uitgewerkte versie volgt)

RIBW Brabant werkt met integraal managers. Per team of afdeling is een manager aangesteld die integraal verantwoordelijk is voor de uitvoering. Er wordt gewerkt met de Planning & Controlcyclus. Jaarlijks worden door alle teams en afdelingen plannen opgesteld en concreet uitgewerkt in acties. Deze plannen vormen de basis voor de werkzaamheden en ontwikkelingen gedurende het jaar. In het jaar daarna worden de plannen geëvalueerd.

Om een beeld te geven van de omvang van de organisatie: het aantal personeelsleden in loondienst op 31 december 2014 bedroeg 478 (385 fte).

Hoofdstuk 2: cliënten

2.1 Herstelondersteunende zorg

In onze visie op herstel is iedereen uniek en daarmee ieder herstelproces uniek. Wie helpt en wat helpt in een herstelproces is per individu verschillend en kan daarom op verschillende manieren gestalte krijgen. Essentieel is dat de cliënt hierin keuzes kan maken op basis van eigen argumenten en vertrouwen in zichzelf en de ander. De regie ligt bij de cliënt. In 2014 is met succes gewerkt aan het faciliteren van medewerkers en cliënten om herstelondersteunend te werken. Basis voor het succes was de positieve attitude van cliënten en medewerkers ten aanzien van de herstelvisie.

Op alle vlakken wordt vanuit de herstelvisie samengewerkt. Op individueel niveau tussen cliënt, begeleider en naasten, op teamniveau in de wijk en teamoverstijgend met onder andere onderwijsinstellingen en ketenpartners. Voor cliënten en medewerkers is een uitgebreid trainings- en cursusaanbod beschikbaar. Ook specifiek voor medewerkers die niet cliëntgebonden werken en voor medewerkers met cliëntervaring. Middels bijeenkomsten, consultaties en (team)coaching wordt de dialoog aangegaan tussen cliënten, medewerkers, naasten, burgers, partners en anderen. De inspiratiebijeenkomst over herstel met 400 bezoekers sprong wellicht het meest in het oog afgelopen jaar.

In 2015 gaat RIBW Brabant van start met Howie The Harp. Dit instituut leidt mensen met cliëntervaring in de geestelijke gezondheidszorg op tot ervaringsdeskundigen. Op deze manier worden ervaringen op professionele wijze ingezet. Tot slot sluit de methodiek Community Support en het instrument Resultaatsturing naadloos aan bij de herstelvisie van RIBW Brabant.

2.2 Ervaringsdeskundigheid

Een belangrijk onderdeel van herstelondersteunende zorg is de inzet van ervaringsdeskundigheid. De professionele inzet van ervaringen in de geestelijke gezondheidszorg is van grote meerwaarde. Zowel voor de directe begeleiding als voor reflectie in teams en voor het ontwikkelen en implementeren van de herstelvisie in de organisatie én in de regio. Het aantal ervaringsdeskundigen bij RIBW Brabant is in 2014 wederom gestegen. Het aantal ervaringsdeskundige medewerkers is gestegen van 3 naar 6, het aantal leerlingen is gestegen van 4 naar 6 en het aantal vrijwilligers is gestegen naar 15.

De ervaringsdeskundigen vormden in 2014 één team dat in verbinding stond (en staat!) met cliënten, medewerkers en externen. Met hun professionele insteek is de herstelondersteunende zorg in een stroomversnelling gebracht. In 2015 gaan ervaringsdeskundig medewerkers in teams aan de slag als volwaardig teamlid in de directe begeleiding.

2.3 Resultaatsturing

In 2014 is de pilot resultaatsturing gestart, een project waarin we in plaats van een uitgebreid begeleidingsplan een werkwijze hanteren waarin cliënten veel meer eigen regie hebben in het behalen van de resultaten. Er wordt gewerkt met grote ambities en kortdurende interventies. In de pilot hebben we gezien dat collega's werkzaam in de begeleiding daardoor minder op kantoor waren, er minder tijd ging zitten in overheadtaken, dat je meer bij de cliënt aan tafel zat en bovenal kwam de focus van de begeleiding veel meer te liggen bij wat de cliënt op korte termijn echt zelf wil. De cliënt is door dit hulpmiddel veel meer zelf aan zet. Hij kan aangeven wat op dat moment het meest belangrijk voor hem is, waar hij aan wil werken, waar hij ondersteuning bij nodig heeft. Het maakt dat je veel bewuster aan het begeleiden bent en dat cliënten op papier zien wat ze al behaald hebben.

De rehabilitatiemethodiek sluit inhoudelijk erg goed aan bij deze manier van werken evenals de visie van RIBW Brabant; herstelgericht en vanuit de eigen regie. Cliënten zijn veel meer zelf verantwoordelijk. Ook worden cliënten gestimuleerd om bewuster bezig te zijn met de te behalen resultaten en bijbehorende interventies.

Figuur 2: bloem resultaatsturing

Met de bloem wordt de resultaatsturing gesymboliseerd. Deze bloem is tot stand gekomen door gesprekken hierover in verschillende teams en met cliënten. Centraal staat het streven van de cliënt zo zelfstandig mogelijk te functioneren. Eigen Regie en de psychische gesteldheid zijn belangrijke uitgangspunten. De begeleiding en de interventies richten zich op het niveau van de door ons onderscheiden levensgebieden. De volgende levensgebieden, in willekeurige volgorde, worden onderscheiden: ouderrol, daginvulling, sociaal netwerk, lichamelijke gezondheid, administratie en woonomgeving.

De resultaten van de pilot heeft het managementteam van RIBW Brabant doen besluiten deze wijze van werken in de gehele organisatie te gaan implementeren. Medewerkers zijn daarvoor allemaal opgeleid. Uitgangspunt bij dit alles is dat we de regie bij de cliënt leggen, zowel wat betreft de meting als de interventies. Uitgangspunt is ook dat we dit zo registratie- en regelarm mogelijk doen. Dit heeft uiteraard consequenties voor de begeleidingsplannen en rapportages, maar vooral voor de aansluiting van de begeleiding van de cliënt bij zijn hulpvraag.

2.4 Ambulantisering

Al enige tijd wordt binnen RIBW Brabant gericht gestuurd op het sneller ambulantisering van cliënten. In het kader van onze herstelvisie van cliënten, maar ook in het kader van Scheiden Wonen en Zorg wordt het steeds belangrijker dat cliënten indien mogelijk zelfstandig, begeleid, wonen. Dit is dan ook nadrukkelijk een thema dat met cliënten regelmatig aan de orde wordt gesteld in de begeleiding. Wat heeft de cliënt nodig om de overgang te kunnen maken van beschermd wonen naar zelfstandig wonen? Wat werkt belemmerend om die stap te kunnen maken? Wat zijn randvoorwaarden om deze stap te kunnen zetten? Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het al dan niet beschikbare woningaanbod. In ons strategisch vastgoedplan zijn de wensen en behoeften van cliënten naar woningen gekoppeld aan het woningaanbod in de regio. Daarnaast neemt RIBW Brabant deel aan een grootschalig onderzoek naar de effecten en voorwaarden van ambulantisering. Ook in 2014 is het aantal cliënten dat bij RIBW Brabant beschermd woont afgenomen ten opzichte van het jaar hiervoor. Het aantal ambulante cliënten is daarentegen gegroeid.

2.5 Wachtlijst

RIBW Brabant wil mensen zo goed en snel mogelijk de juiste zorg bieden. In 2014 is fors ingezet op het wegwerken van de wachtlijst. In juni 2014 is een projectgroep gestart. Op dat moment stonden er ruim 300 mensen op de wachtlijst. Vanuit de herstelvisie en door zorg af te schalen met de methodiek Community Support is kritisch gekeken naar de mogelijkheden van huidige cliënten om door- of uit te stromen. Bijvoorbeeld van een beschermde woning naar een zelfstandige woning, met ondersteuning van het sociale netwerk en begeleiding. Ook is kritisch gekeken naar de mate van zelfstandigheid en mogelijkheden tot het afschalen van zorg van cliënten op de wachtlijst. Dit heeft geresulteerd in een wachtlijst van 40 mensen in januari 2015. Noemenswaardig is het aantal van 75 mensen op de wachtlijst met een indicatie voor beschermd wonen die met de juiste ondersteuning zelfstandig zijn gaan wonen. In 2015 wordt voor de resterende mensen op de wachtlijst een oplossing op maat gezocht.

2.6 Community Support

RIBW Brabant biedt professionele ondersteuning waar het nodig is. Niet meer dan noodzakelijk en niet minder dan verantwoord. Waar mogelijk wordt zorg afgeschaald. Een methodiek om dat gedegen aan te pakken is Community Support. Middels deze methodiek wordt de benodigde ondersteuning voor een cliënt geïnventariseerd. Wat heeft iemand nodig? Vervolgens wordt eerst gekeken naar wat de cliënt zelf kan. Pas daarna wordt gekeken naar welke ondersteuning het sociaal netwerk en naasten kunnen bieden. Mocht dat niet toereikend zijn, dan pas wordt een beroep gedaan op onze specialistische begeleiding. In 2014 is een aantal medewerkers geschoold in deze methodiek. Onder meer om de wachtlijst weg te werken. In 2015 gaat alle begeleiding werken met deze methodiek. Het afschalen van zorg met Community Support sluit aan bij de herstelvisie en bij wensen van gemeenten.

2.7 Naasten

Naasten zijn een natuurlijke bondgenoot in de begeleiding van RIBW Brabant. Wij gaan ervan uit dat naasten de rol van bondgenoot hebben of willen hebben. Naasten willen een bijdrage leveren aan een betekenisvol leven van hun naaste, de cliënt van RIBW Brabant. RIBW Brabant stimuleert dan ook dat cliënten een relatie opbouwen en onderhouden met hun naasten, in alle fasen van de begeleiding. Van intake tot en met de nazorg. De cliënt is leidend. Hij of zij geeft aan of en hoe de betrokkenheid van naasten vormgegeven kan worden. RIBW Brabant stimuleert ook als organisatie de dialoog met naasten: met elkaar in gesprek blijven, het onderhouden van contacten en het geven van voorlichting en informatie. Naasten zijn in onze ogen namelijk niet alleen partner in de zorg, maar ook een partij die zelf steun behoeft.

2.8 Arbeid en activiteiten

Een zinvolle daginvulling is een van de belangrijke pijlers in het herstelproces. In de individuele begeleiding wordt samen met de cliënt gekeken naar de match tussen talenten en vaardigheden van een persoon en mogelijkheden tot participatie. Ook vanuit de participatiewet wordt gestuurd op participatie, het adagium van deze tijd. De traditionele dagbesteding krijgt steeds minder ruimte. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden van mensen met een beperking. Wat kun je en wat kun je daarmee voor de samenleving betekenen?

Het Centrum voor Activiteiten en Arbeid van RIBW Brabant anticipeert op deze ontwikkeling. Er worden (werk)projecten gefaciliteerd om cliënten zo zelfstandig mee te laten doen in de maatschappij. En de verbinding met activiteiten en arbeid in het reguliere circuit wordt steeds nadrukkelijker gezocht en gevonden. In 2014 heeft RIBW Brabant ingezet op het meer toekomstbestendig maken van het Centrum voor Activiteiten en Arbeid. De focus lag in 2014 op meer efficiëntie, toeleiding naar arbeid en samenwerking.

- Er zijn activiteiten ontwikkeld die minder vrijblijvend zijn en meer een arbeidsmatig karakter hebben. Een mooi voorbeeld hiervan is het atelier in Tilburg. Hier wordt niet meer vrijblijvend gewerkt. Er worden producten gemaakt voor de verkoop. Onder andere voor een interieurwinkel in Tilburg. Een ander voorbeeld is de werkplaats aan de Nimrodstraat in Tilburg. De werkzaamheden zijn in 2014 behoorlijk uitgebreid en de werkplaats is uitgegroeid tot erkend leerbedrijf. Leuk om te vermelden is ook dat de eindejaarsgeschenken aan alle medewerkers hier zijn vervaardigd, samen met SMO Traverse. Andere voorbeelden waar efficiëntie, resultaatgericht sturen en samenwerking samen komen, zijn Bakkerij Bijnen in Waalwijk en wijkrestaurant de Symfonie met ContourdeTwern.
- Op individueel niveau wordt meer nadrukkelijker gestuurd op resultaat met het instrument resultaatsturing. In de begeleiding is daginvulling een onderwerp dat nadrukkelijk aan de orde komt. Wat zijn de talenten en vaardigheden van de cliënt? Wat heeft de cliënt nodig om een volgende stap te maken? Waar kan iemand zo normaal mogelijk participeren? Cliënten kunnen gebruik maken van een sollicitatietraining en jobcoaches van RIBW Brabant.
- Het aanbod van activiteiten en arbeid is meer toekomstbestendig gemaakt. Er is gestuurd op bezetting van activiteiten. Activiteiten die niet voldoende bezet waren, zijn gestopt. Voor deze projecten is niet voldoende financiering om ze in de lucht te houden. Activiteiten waar wel behoefte aan is, zijn opgestart, verstevigd en/ of uitgebreid. Samen met GGZ Breburg is project 'Mee Doen' opgezet. Met dit project wordt het huidige aanbod van beide organisaties

gezamenlijk toekomstbestendig gemaakt. Dat betekent dat het aanbod past binnen de nieuwe wetten en regels, maar het betekent ook dat het aanbod – als dat haalbaar is- kansen gaat bieden voor uitstroom naar de reguliere markt.

In 2015 willen we verder stappen zetten om ondernemend, ontwikkelingsgericht en resultaatgericht te werk te gaan.

2.9 Behandelprogramma

In 2014 bestond het behandelprogramma van RIBW Brabant 5 jaar. Aan het begin van het jaar zijn er twee nieuwe modules aan het programma toegevoegd, te weten een training gericht op het omgaan met een negatief zelfbeeld en de cursus Stemmen horen. Verder is in het najaar van 2014 besloten om de Libermanmodules Omgaan met werk, Omgaan met vrije tijd en Omgaan met verslaving niet meer aan te bieden vanwege het gering aantal aanmeldingen voor deze trainingen.

In 2014 hebben er in totaal 68 cliënten gebruikt gemaakt van het behandel aanbod. Bij elk behandeltraject wordt er bij aanvang en bij afronding een effectmeting ingevuld. Cliënten die in 2014 een traject afgerond hebben, stegen gemiddeld 2,7 punten op een schaal van 0 tot 10 als het gaat over tevredenheid op de verschillende doelen. In 2015 zal het behandelprogramma verder uitgebreid worden en aangepast op de vraag van cliënten. Ook zal de herstelvisie meer prominent in het behandelprogramma verweven worden.

2.10 ICT-faciliteiten voor cliënten

In de huidige samenleving kan internet als nutsvoorziening gezien worden. Daarom heeft RIBW Brabant in 2014 ingezet op ICT-faciliteiten voor cliënten en medewerkers. Alle verblijfscliënten van RIBW Brabant zijn voorzien van een draadloze internetaansluiting. Deze internetverbinding kan overigens ook gebruikt worden door medewerkers. Op deze manier kunnen cliënten en begeleiding efficiënt werken. Bovendien worden kosten gedrukt. Daarnaast heeft het Cliënten Computer Support een groeispurt doorgemaakt in 2014. Dit project wordt in zijn geheel gerund door cliënten. Zij leveren en onderhouden computers voor cliënten van RIBW Brabant. De computers zijn veelal afkomstig van donaties. Inmiddels heeft het Cliënten Computer Support in totaal zo'n 250 computers geleverd. Met recht een groot succes.

2.11 Cliënttevredenheidsonderzoek

RIBW Brabant voert om het jaar een cliënttevredenheidsonderzoek uit. In 2014 zijn de cliëntervaringen gemeten met de Consumer Quality Index (CQI). Ruim 250 cliënten van RIBW Brabant hebben de vragenlijst ingevuld. Mensen die ambulante begeleiding ontvangen, geven RIBW Brabant een gemiddeld rapportcijfer van 7,9, mensen die woonbegeleiding ontvangen, geven RIBW Brabant gemiddeld een rapportcijfer van 7,7. Dat zijn nagenoeg dezelfde rapportcijfers als twee jaar geleden. Vergeleken met de spiegelgroep van andere organisaties in de geestelijke gezondheidszorg scoren we bovengemiddeld. Op de vragen uit de vragenlijst die aansluiten bij de herstelvisie scoren we over het algemeen erg goed. Cliënten geven bijvoorbeeld aan dat begeleidingsplannen in overleg bijgesteld worden en dat gekozen kan worden om familie of vrienden te betrekken bij de begeleiding. De bevindingen uit het onderzoek worden gebruikt om concrete verbeteracties uit te zetten en goede scores vast te houden.

Hoofdstuk 3: medewerkers

3.1 Deskundigheidsbevordering

RIBW Brabant zet hoog in op deskundigheidsbevordering van cliënten en medewerkers. We zien ontwikkeling van cliënten en medewerkers als een groot goed, dat zich op termijn uitbetaalt in tevredenheid over het werk, binding met de organisatie en bevordering van kwaliteit van zorg. Medewerkers worden uitgerust met de meest recente kennis en vaardigheden door middel van trainingen, cursussen en werkbegeleiding. Een aantal cursussen is verplicht, zoals omgaan met agressie, psychofarmaca en medicatieveiligheid en trainingen omtrent herstel, resultaatsturing en community support. Daarnaast kunnen cursussen, trainingen en studie op maat aangeboden worden.

In 2014 is kritisch gekeken naar de efficiëntie van deskundigheidsbevordering. Zo is het zaak om de kennis en kunde niet te laten verwateren. Vandaar dat we meer nadruk zijn gaan leggen op het borgen hiervan, onder andere door het geven van werkbegeleiding. Ook maatwerk draagt bij aan efficiëntie. Afgelopen jaar is de cursus omgaan met agressie bijvoorbeeld veel meer toegespitst op praktijksituaties van teams. Ook is in 2014 gekeken naar innovatie van het aanbod. Inhoudelijk is een aantal cursussen en trainingen aangepast in het licht van de herstelvisie, met behulp van ervaringsdeskundigen. Een andere ontwikkeling is eLearning. RIBW Brabant neemt deel aan een pilot om de training Motiverende Gesprekstechnieken deels via eLearning te geven.

3.2 Roosteren

RIBW Brabant heeft in 2014 pilots gedraaid met nieuwe manieren van roosteren. Doel is om het roosterbeleid beter aan te laten sluiten bij resultaatgericht werken. Om dit te bewerkstelligen moet de inzet en beschikbaarheid van personeel meer dan voorheen een gevolg zijn van de zorgvraag van cliënten. Ook komt het afschalen van zorg meer nadrukkelijk aan de orde bij het roosteren. Wat kan de cliënt zelf? Wat kunnen cliënten onderling of met een vrijwilliger of naaste regelen? En waar is ondersteuning van professionele begeleiding noodzakelijk? In 2015 willen we een roosterapplicatie kiezen die aansluit bij deze uitgangspunten.

3.3 Overhead

In 2014 is verder gestuurd op efficiënt werken door de overhead in te krimpen en meer directe zorg te bieden. Op deze manier blijven we toekomstbestendig. Ten eerste is de verbinding tussen teams en afdelingen binnen de organisatie meer gezocht en gevonden. De secretariaten zijn opnieuw gepositioneerd met aandacht voor generalistische en specialistische werkzaamheden. Daarnaast is de personele bezetting 's nachts gewijzigd, zodat meer efficiënt gewerkt wordt met zelfs meer deskundigheid in de nacht.

Ook op het benutten van talenten van medewerkers is verder geoptimaliseerd in 2014. Vanuit kostenooipunt wordt de functie coördinerend begeleider gefaseerd afgebouwd. In 2015 zal deze functie helemaal verdwijnen. Met alle coördinerend begeleiders is naar een passende oplossing gezocht. Waar veel overkoepelende taken voorheen geconcentreerd waren bij de coördinerend begeleider, worden deze taken nu opgepakt door medewerkers in teams. Waar liggen ieders talenten en interesses? Bijvoorbeeld op het gebied van medicatie, Triasweb of naasten.

3.4 Eenhoofdige Raad van Bestuur

Artie van Tuijn, oprichter van RIBW Brabant en huidig voorzitter Raad van Bestuur zal in 2015 met vervroegd pensioen gaan. Besloten is om de samenstelling van de Raad van Bestuur uit één bestuurder te laten bestaan. Daartoe is een profielschets opgesteld. De Raad van Toezicht heeft exclusief met Carla Lasonder gesproken als kandidaat.

Ter voorbereiding daarop is intern met een brede groep van betrokkenen gesproken. Tevens is de geschiktheid objectief en door een externe deskundige onderzocht. Er is advies gevraagd aan de diverse medezeggenschapsorganen met een positieve uitkomst. Het voorgenomen besluit is genomen dat Carla Lasonder per 1 mei 2015 aangesteld wordt als bestuurder.

3.5 ICT-faciliteiten voor medewerkers

In 2014 heeft RIBW Brabant ingezet op ICT-faciliteiten voor cliënten en medewerkers. De ICTinfrastructuur is geheel vernieuwd. De cloud-gebaseerde oplossing maakt het mogelijk voor medewerkers om met een tablet of smartphone te werken. In 2014 is in enkele teams profgedraaid

met het werken met tablets. De medewerker hoeft niet meer fysiek aanwezig te zijn op een kantoorlocatie om bijvoorbeeld te rapporteren in een cliëntdossier of om tijd te registreren. Dit kan zowel met een actieve internetverbinding als zonder. In het laatste geval worden gegevens uitgewisseld zodra de medewerker op een plek komt met een draadloos netwerk (bijv. thuis, bij een verblijfscliënt of op een kantoorlocatie).

3.6 Stagiaires

Het begeleiden van onze stagiaires heeft een efficiëncyslag gemaakt in 2014. Middels het aanstellen van een praktijkopleider is de vraag en aanbod aan stages nader op elkaar afgestemd. De interne processen voor werving en selectie en stagebegeleiding zijn verbeterd. In 2015 zal meer bekendheid worden gegeven aan RIBW Brabant als aanbieder van stageplaatsen.

3.7 Vrijwilligers

Momenteel zijn zo'n 40 vrijwilligers actief bij onze organisatie. Dat gaat naar tevredenheid, maar dat aantal vinden we niet voldoende. We achten de inzet van vrijwilligers van belang om zodoende meer menskracht te kunnen inzetten om de kwaliteit van zorg te behouden. Bovendien tonen we daarmee onze maatschappelijke betrokkenheid en geven we inhoud aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. In 2015 willen we ons meer richten op de inzet van vrijwilligers. Samenwerking tussen medewerkers, cliënten, naasten en externe partijen is daarbij essentieel.

3.8 Werknemers met afstand tot de arbeidsmarkt

RIBW Brabant zet zich als werkgever in om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen te geven. RIBW Brabant is actief in tal van netwerken, zowel landelijk, regionaal als lokaal. Van uitvoerend tot bestuurlijk niveau. Denk hierbij aan de Startersbeurs, proefplaatsingen, contacten met UWV, deelname aan het Ondernemersakkoord Tilburg, het verzorgen van gastlessen bij ROC's, deelname aan bannen en oriëntatiebeurzen, et cetera.

Verder zetten we de deskundigheid en ervaring van (voormalig) cliënten in ter verbetering van onze dienstverlening, voor de wederkerigheid en om hen meer kansen te geven op verdere integratie. Denk daarbij aan de inzet ervaringsdeskundigen, Cliënten Computer Support door en voor cliënten, restaurant Waanzinnig, de inzet van cliënten ter ondersteuning van de bedrijfsvoering, zoals gastheerschap, koeriersdienst, bardienst, catering en administratieve ondersteuning, en tal van andere arbeidsmatige activiteiten door cliënten.

3.9 Intern Klantenonderzoek

In juni 2014 heeft het tweede intern klantenonderzoek plaatsgevonden. In dit onderzoek is aan alle medewerkers van RIBW Brabant gevraagd de dienstverlening van de stafafdelingen te beoordelen. Het doel van het intern klantenonderzoek is om de dienstverlening van onze stafafdelingen te optimaliseren. Welke dienstverlening verloopt goed? En wat kunnen zij verbeteren? 280 medewerkers hebben de vragenlijst ingevuld. De algemene tevredenheid over de dienstverlening van alle stafafdelingen is beoordeeld met een 7,3. Een mooie score! Over het algemeen zijn de stafafdelingen in lijn met de vorige meting beoordeeld. Dit houdt in dat we in de afgelopen twee jaar het hoge niveau van dienstverlening hebben weten te handhaven. De stafafdelingen zijn per afdeling aan de slag gegaan met de resultaten van het Intern klantenonderzoek. Zij hebben actieplannen opgesteld en zullen deze in de komende periode uitrollen.

3.10 Medewerkeronderzoek

RIBW Brabant zet om het jaar een medewerkeronderzoek uit onder al haar medewerkers. De overall score van de meting in 2013 was een waardering van 7,7, exact dezelfde score als in 2011. Met het behoud van deze goede score blijft RIBW Brabant boven het gemiddelde van 7,5 van de spiegelgroep met andere RIBW-en. Deze score heeft er bovendien toe geleid dat RIBW Brabant behoort tot het selecte gezelschap van 'Beste Werkgevers', benoemd door Effectory. De score is buitengewoon representatief door de respons van ruim 92% van alle medewerkers. Als de resultaten nader bestudeerd worden, valt een aantal thema's op. In negatieve zin is dat de baanzekerheid. Medewerkers ervaren minder baanzekerheid dan in 2011. In positieve zin zijn dat leiderschap, loyaliteit, efficiency, effectiviteit, rolduidelijkheid en klantgerichtheid. Dat zijn thema's waar organisatiebreed veel aandacht voor is. In het bijzonder valt de betrokkenheid en bevlogenheid van medewerkers op.

Hoofdstuk 4: organisatie

4.1 Wijkgericht werken

De gemeente heeft een duidelijke keuze gemaakt voor een wijkgerichte aanpak. Als organisatie sluiten wij hierop aan. Door wijkgericht te werken sluiten we beter aan bij de toegangsteams van de gemeenten en bij ketenpartners die actief zijn in de wijken. Door deze wijkgerichte aanpak zijn in 2014 veel van onze medewerkers veranderd van werkplek. Sommige cliënten zijn ook gewisseld van begeleider (hetgeen niet altijd de voorkeur had): dit alles om ook in de toekomst onze zorg en ondersteuning te kunnen blijven bieden. De wijk is nu voor cliënten en medewerkers de basis geworden. Samen met cliënten maken persoonlijk begeleiders verbinding met de wijk: welke lokale activiteiten zijn er, wat gebeurt er in het buurthuis? En: hoe kunnen cliënten een bijdrage leveren aan de samenleving in de wijk?

Dat laatste is essentieel. Want veel cliënten kunnen meedoen, letterlijk meewerken aan de wijk. Natuurlijk met ondersteuning waar nodig, en zonder hen te overvragen. Maar ze kunnen hun kracht nu dicht bij huis inzetten, op een manier die bij hen past. Meer dan voorheen is er de ruimte om volwaardig burgerschap – waar we als RIBW al sinds jaar en dag voor pleiten – vorm te kunnen geven. In die zin biedt de Wmo, die uiteindelijk draait om meer participatie, nieuwe kansen.

4.2 Specialistische voorziening met specifieke expertise op diverse gebieden

RIBW Brabant is specialist in begeleiding aan mensen in de psychiatrie. Naast de reguliere psychiatrie hebben we expertises in huis voor specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld voor mensen met autisme, verslavingsproblematiek, niet-aangeboren hersenletsel, et cetera. Deze expertises waren voorheen geconcentreerd in verschillende teams. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij het gemeentelijk Wmo-beleid zijn we eind 2014 overgegaan tot het vormen van generalistische wijkteams. Hierdoor zijn kennis en ervaring verspreid over teams. Omdat we de expertise als grote meerwaarde in de begeleiding zien, hebben we extra aandacht voor het behouden van deze specifieke kennis. In 2014 is een projectgroep opgericht om te onderzoeken hoe we deze expertises zowel inhoudelijk als organisatorisch kunnen behouden en borgen binnen de nieuwe wijkteams. Er wordt beleid ontwikkeld om te zorgen dat de door de jaren heen opgebouwde specialistische kennis, attitudes en werkwijzen niet verloren gaat of minder wordt, maar juist verbeterd wordt door kennisverbreding. Naar verwachting worden de aanbevelingen van de projectgroep in de eerste helft van 2015 geïmplementeerd.

4.3 Profileren

RIBW Brabant is in het zorgdomein gepositioneerd als specialistische 2^e-lijnsvoorziening in de psychiatrie. Door veranderende marktomstandigheden was het voor RIBW Brabant zaak om in 2014 bekendheid te geven aan onze organisatie onder de verschillende relevante partijen. Waar staan we voor als organisatie? Wat doen we? En hoe onderscheiden we ons? In 2014 is de positionering onder meer tot uiting gekomen in de vernieuwde website en gedrukte communicatiematerialen. 2015 wordt het jaar waarin de positionering verder wordt geladen door met echte “bewijzen” te komen. Hieronder wordt verstaan: cliëntervaringen (story telling) gebruiken om aan te geven wat de ondersteuning van RIBW Brabant nu inhoudt en welk resultaat ermee bereikt wordt. Hiermee wordt de toegevoegde waarde van onze ondersteuning inzichtelijk gemaakt voor zowel gemeenten, verwijzers (sociale wijkteams / toegangsteams) en toekomstige cliënten en hun naasten.

2015 wordt ook het jaar waar we RIBW Brabant meer op de kaart gaan zetten door te werken aan onze bekendheid onder verschillende relevante doelgroepen. Hierin kunnen verschillende fasen worden onderscheiden al naar gelang de doelgroep, van informatieverstrekking tot aan 1-op-1 persoonlijk contact. Verschillende communicatiemiddelen zullen ingezet worden, passend bij de doelgroep en de te bereiken doelstellingen.

4.4 Samenwerking ketenpartners

De samenwerking met diverse ketenpartners is voor RIBW Brabant van groot belang. Op het niveau van de individuele cliënt is veel samenwerking, bijvoorbeeld met de behandelaar bij GGZ Breburg, met de behandelaar of begeleider bij Novadic Kentron (verslavingszorg), met de huisarts, met de wijkconsulent, et cetera. Ook in de wijk en op bestuurlijk niveau wordt veel samengewerkt met

ketenpartners. In 2014 is tijd en energie geïnvesteerd in maken van een gezamenlijke visie en beleid binnen het sociaal domein samen met onze ketenpartners. Er zijn samenwerkingsverbanden aangegaan met onder meer zorg en welzijn, wijkteams in oprichting, vrijwilligers(organisaties) en ervaringsdeskundigen van andere organisaties. In dat verband zijn diverse projecten in wijken van start gegaan, waarin intensief wordt gezocht naar manieren om de zorg beter aan te laten sluiten bij wat cliënten nodig hebben en willen, om de geboden zorg en ondersteuning beter op elkaar aan te laten sluiten en om deze efficiënter te organiseren.

4.5 Samenwerking gemeenten

2014 was voor RIBW Brabant het jaar van de voorbereidingen op de overheveling van zorgtaken van de landelijke overheid naar gemeenten. Voor de ambulante begeleiding heeft RIBW Brabant mee gedaan in de aanbestedingstrajecten bij verschillende gemeenten in Midden-Brabant. Bij alle gemeenten hebben we een gunning gekregen, behalve bij het viertal samenwerkende gemeenten Oisterwijk, Dongen, Goirle en Hilvarenbeek. Om de continuïteit van zorg voor ambulante cliënten die wonen in deze gemeenten niet in gevaar te brengen, gaan we op zoek naar oplossingen op maat. Met centrumgemeente Tilburg heeft RIBW Brabant een meerjarig contract gesloten voor cliënten die beschermd wonen.

Door de veranderende marktomstandigheden, zoals meer kortdurende contracten en aanbestedingstrajecten, nemen de bedrijfsrisico's toe. RIBW Brabant heeft hier op tijd, flexibel en adequaat op geanticipeerd. In 2015 zal wederom gewerkt worden aan toekomstbestendigheid door bestaande projecten als resultaatsturing, herstelondersteunende zorg, Community Support en ICTfaciliteiten uit te rollen en te blijven innoveren. Ook zal ingestoken worden op duurzame relaties met gemeenten. Op deze manier kunnen we kwaliteit en resultaat blijven bieden aan mensen met een ernstige psychiatrische aandoening.

4.6 ICT-faciliteiten organisatie

Om efficiënt en flexibel te werken in de wijk is een goede ICT-infrastructuur onontbeerlijk. In 2014 is de ICT-infrastructuur van RIBW Brabant geheel vernieuwd. Een groot project waarbij de omgeving volledig up-to-date is gemaakt en de laatste stand van de technologie geïmplementeerd is. Daarnaast worden cliënten en medewerkers gefaciliteerd met hardware en software om digitaal te werken. Dit verhoogt niet alleen de kwaliteit van zorg, maar ook de flexibiliteit en productiviteit van medewerkers. Zo kan meer tijd worden besteed aan directe begeleiding. In 2015 wordt de integratie van verschillende systemen verder vormgegeven.

De cloud-gebaseerde infrastructuur maakt het mogelijk dat men vanuit allerlei locaties de beschikking heeft over de eigen werkomgeving. Bijvoorbeeld bij de cliënt thuis hebben medewerkers de beschikking over de benodigde documenten om samen met de cliënt in het digitale cliëntendossier te werken. Een ander groot voordeel is de schaalbaarheid. Zonder te hoeven investeren in hardware kan het aantal gebruikers van de omgeving vergroot of verkleind worden. Er wordt alleen betaald voor het gebruik. Een ander bijkomend voordeel is dat de leverancier de systemen en software grotendeels technisch beheert, waardoor de beheerlast afneemt.

4.7 Kwaliteits- en veiligheidssysteem

RIBW Brabant is sinds 2007 in het bezit van het Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsectorcertificaat (HKZ-certificaat). Dat betekent dat de organisatie goed georganiseerd is, cliënten centraal stelt, continu werkt aan optimalisering van het aanbod, betrouwbare resultaten presenteert en voldoet aan eisen vanuit de sector, financiers, cliënten en overheid. Ieder jaar wordt RIBW Brabant hierop getoetst door certificerende instelling Dekra. In 2014 werd het kwaliteitssysteem van RIBW Brabant wederom goed beoordeeld. Voor het eerst werd ook het veiligheidssysteem getoetst. Ook dit is helemaal in orde. Aanvullend heeft het auditteam van RIBW Brabant interne audits gehouden over ambulantisering, herstelondersteunende zorg en het alcohol- en drugsprotocol. In 2015 wordt een gezamenlijk auditteam geformeerd met ketenpartners Buro MAKES en SMO Traverse.

In 2014 is ook een risico-inventarisatie- en evaluatie (RI&E) uitgevoerd binnen de hele organisatie. Dit onderzoek richt zich op de arbeidsomstandigheden en veiligheid, waaronder bedrijfshulpverlening. Er zijn 48 kantoren, locaties van het Centrum voor Activiteiten en Arbeid en geclusterde woningen bezocht en getoetst. Alle punten uit het voorgaande onderzoek zijn naar tevredenheid opgelost. Per locatie worden plannen van aanpak gemaakt om eventuele nieuwe bevindingen te verbeteren.

4.8 Triasweb

Triasweb is het digitale meldsysteem voor risico's en incidenten. Nieuw in 2014 is dat ook cliënten digitaal meldingen kunnen maken, op eenzelfde manier als medewerkers. Dat houdt in dat een melding binnen komt bij de leidinggevende van het team waar de medewerker werkzaam is of de cliënt zorg afneemt. Hierdoor kunnen teams risico's inventariseren en incidenten evalueren. Ook teamoverstijgend worden de meldingen geanalyseerd, zodat verbeteracties ingezet kunnen worden. Een voorbeeld hiervan is het instellen van een werkgroep medicatie, een aangepast medicatieprotocol en de opleiding psychofarmaca en medicatieveiligheid voor alle begeleiders naar aanleiding van meldingen over medicatie. Een ander voorbeeld is het aanpassen van de training 'omgaan met agressie' naar een training op maat voor teams naar aanleiding van agressiemeldingen.

4.9 Financieel bureau

Een belangrijke pijler in het herstelproces is het zo zelfstandig mogelijk managen van de eigen administratie en financiën. Dat is dan ook een thema dat nadrukkelijk aan de orde komt in de begeleiding. Als de cliënt behoefte heeft aan intensieve ondersteuning op dit vlak, wordt het financieel bureau ingeschakeld. Samen met de cliënt, begeleider en eventueel sociaal netwerk wordt de administratie op orde gebracht en worden stappen gezet zodat de cliënt zo veel als mogelijk de regie kan pakken in de eigen administratie en financiën. Voorheen was het financieel bureau onderdeel van RIBW Brabant. In 2014 is het financieel bureau een zelfstandige stichting geworden. Medewerkers van RIBW Brabant zijn gedetacheerd bij het financieel bureau. Aanleiding hiervoor was om de financiën van de cliënt beter te waarborgen aan de hand van veranderende wetgeving op dit vlak. Een ander voordeel is dat de rekeningen op naam staan van de cliënt. In 2015 zal het product- en dienstenaanbod van het financieel bureau verder toegespitst worden op de vraag en ontwikkelingen in wetgeving en het zorglandschap.

4.10 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het maatschappelijke aspect is stevig verankerd in de werkzaamheden van RIBW Brabant. Cliënten worden vanuit de herstelvisie begeleidt zo zelfstandig mogelijk te wonen en participeren. Naast deze natuurlijke betrokkenheid bij de maatschappij is er op allerlei gebieden ruimte om een extra bijdrage te leveren aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Dit brengt niet alleen voordelen mee voor de cliënten en medewerkers van RIBW Brabant, maar ook voor de organisatie en haar omgeving: de maatschappij.

De werkzaamheden van RIBW Brabant sluiten goed aan bij de speerpunten die MVO Nederland heeft opgesteld voor de zorg: urgentie, kwaliteit van leven, medewerkers, transparantie, duurzame bedrijfsvoering, nieuwe allianties en lef. Bij kwaliteit van leven kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het begeleiden van cliënten in hun herstel naar meer zelfstandigheid door de inzet van ervaringsdeskundigen. Het aantal ervaringsdeskundig medewerkers bij RIBW Brabant is in 2014 gestegen van 3 naar 6, het aantal leerlingen is gestegen van 4 naar 6 en het aantal vrijwilligers is gestegen naar 15. Een ander voorbeeld is Restaurant Waanzinnig. Waanzinnig biedt werk- en leerplekken waar deelnemers ervaring op kunnen doen in een veilige werkomgeving. Met als doel toeleiding naar een baan op de reguliere arbeidsmarkt. Dat sluit aan bij speerpunt medewerkers. Tevens wordt er gebruik gemaakt van ambachtelijke streekproducten, veelal biologisch en vegetarisch. Dat sluit aan bij speerpunt duurzame bedrijfsvoering. Er is ook sprake van lef en een nieuwe alliantie. Waanzinnig is namelijk ontstaan door een innovatieve samenwerking tussen GGZ Breburg, SMO Traverse en RIBW Brabant.

Hoofdstuk 5: financieel

RIBW Brabant heeft boekjaar 2014 afgesloten met een positief resultaat van € 724.422. Dit is 2,23% van de totale opbrengsten. Daarmee is het resultaat aanmerkelijk lager dan het resultaat dat over boekjaar 2013 is gerealiseerd. Over 2013 werd nog een resultaat van € 2.267.411 (7%) gerealiseerd.

5.1 Transities

2014 heeft voor RIBW Brabant vooral in het teken gestaan van voorbereiden op de transitie van AWBZ naar Wmo. Er is veel geïnvesteerd in flexibilisering van de organisatie en het verder verhogen van productiviteit en doelmatigheid van geleverde zorg. Hierbij moet gedacht worden aan de voorbereidingen om mobieler te kunnen werken, bestaande uit softwaretoepassingen waarmee digitale dossiers van cliënten op mobiele apparaten ontsloten kunnen worden, het aansluiten van alle (verblijfs-)cliënten op internet en de implementatie van een nieuw roostersysteem waarbij de zorgvraag van de cliënt leidend wordt voor de inzet van medewerkers.

Binnen de Wmo krijgt RIBW Brabant te maken met een veelvoud aan contracten en productieafspraken. In plaats van afspraken met het zorgkantoor voor alle cliënten, moeten voor 2015 met alle gemeenten waarbinnen RIBW Brabant actief is, contracten gesloten worden voor de in 2015 te leveren zorg. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt tussen cliënten die op basis van overgangsrecht uit de AWBZ zorg ontvangen en cliënten die nieuw instromen in de Wmo. RIBW Brabant anticipeert hierop door in 2015 te gaan werken met generalistische wijkteams die nauw in verbinding staan met de diverse gemeentelijke wijkteams.

De contractering van zorg binnen de Wmo wordt duidelijk complexer dan binnen de AWBZ. Daarnaast is de contractering nog met veel onzekerheid omgeven. Zo is nog niet eenduidig vastgesteld welke cliënten overgangsrecht genieten en wat dat overgangsrecht precies inhoudt. Ook zijn de uiteindelijke volumes en bijbehorende tarieven van Beschermd Wonen nog niet definitief vastgesteld. Deze onzekerheden brengen financiële risico's met zich mee. Bovendien heeft RIBW Brabant binnen de Wmo te maken met kortingen op de tarieven ten opzichte van de AWBZ-tarieven. Hierdoor komt het resultaat in 2015 waarschijnlijk verder onder druk te staan.

5.2 Beyond Budgeting

Om ook binnen de Wmo een duurzaam gezonde exploitatie te waarborgen is goede stuurinformatie van wezenlijk belang. In 2014 is hierin verder geïnvesteerd door met name te komen tot een nieuwe manier van (financiële) aansturing van de organisatie en een bijbehorende nieuwe vorm van managementinformatie. Vanwege de grote onzekerheid van opbrengsten is besloten om voor 2015 om te gaan werken volgens de principes van Beyond Budgeting. Voor RIBW Brabant houdt dit in dat er voor 2015 geen jaarplannen met bijbehorende begrotingen worden opgesteld in een vast format. In plaats daarvan worden op wijkteamniveau prognoses opgesteld op basis van historische gegevens, aangevuld met voorziene opbrengsten en kosten.

De prognoses zijn inschattingen op basis waarvan wordt berekend hoe de organisatie er per einde boekjaar voor staat. Tevens wordt op basis van deze prognoses berekend hoe de organisatie structureel presteert door de prognoses uit te werken in zogenaamde rolling forecasts. Hoewel de werkwijze van het opstellen van de prognoses veel overeenkomsten heeft met budgetteren, is er een fundamenteel verschil; bij budgetteren wordt gestuurd met de bedoeling om het budget te halen, terwijl de prognoses binnen de principes van Beyond Budgeting juist bedoeld zijn om in te schatten waar de organisatie bij ongewijzigd beleid uit zal komen. Indien de prognose een uitkomst geeft die niet wenselijk is, wordt er bijgestuurd om tot een andere uitkomst te komen. Binnen de principes van Beyond Budgeting is planning dus in feite een continu proces waarbij voortdurend wordt geanticipeerd op de meest actuele informatie uit zowel de externe- als interne omgeving van de organisatie.

Het lijkt tegenstrijdig om in tijden van onzekerheid de schijnbare zekerheid van een budget los te laten, maar de overtuiging is dat door goede prognoses en adequate managementinformatie die hierop gebaseerd is, de organisatie juist beter in control is dan binnen de traditionele Planning &

Controlcyclus. De focus is gericht op de toekomst en er wordt geanticipeerd op veranderingen in de externe omgeving door deze direct te verwerken in de stuurinformatie en beleid hierop bij te stellen indien dit nodig is. Uiteindelijke prestaties van de wijkteams worden beoordeeld in relatie tot elkaar. Op basis van de realisatie worden indicatoren per wijkteam gegenereerd waardoor de prestaties van de wijkteams onderling vergelijkbaar worden. Hierbij moet gedacht worden aan resultaat in een percentage van totale opbrengsten, opbrengsten en kosten per medewerker, productiviteitscijfers, verzuimcijfers en andere soortgelijke cijfers. Alle managementinformatie is beschikbaar voor alle managers binnen RIBW Brabant, zodat zij de verschillen tussen de diverse wijkteams kunnen zien en kunnen bespreken met elkaar om zo van elkaar te leren en zogenaamde “best practises” maximaal uit te nutten.

5.3 Toekomst

RIBW Brabant is per ultimo 2014 een financieel gezonde organisatie die klaar is voor de toekomst. Voor cliënten met overgangsrecht is met alle gemeenten een contract gesloten. Dat geldt -met uitzondering van vier gemeenten- ook voor cliënten die nieuw instromen in 2015. Hiermee is de continuïteit van zorg voor 2015 gewaarborgd. Hoewel door lagere tarieven in 2015 het resultaat onder druk zal komen te staan, verwacht RIBW Brabant toch een klein positief resultaat te realiseren. Deze positieve verwachting, gecombineerd met de meer dan goede liquiditeit en solvabiliteit, waarborgt de continuïteit van de organisatie.

Hoofdstuk 6: onderzoek en innovatie

RIBW Brabant investeert met onderzoek en innovatie in de toekomst. Over enkele belangrijke onderzoeken en innovaties in 2014 heeft u uitgebreid kunnen lezen eerder in dit verslag. Over de stormachtige ontwikkeling van herstelondersteunende zorg, over de groeiende inzet van ervaringsdeskundigheid, over nieuw ontplooiende activiteiten voor het toeleiden naar arbeid, over het instrument resultaatsturing dat de cliënt meer eigen regie geeft, over Cliënten Computer Support, over cloudgebaseerd werken en over de methodiek Community Support als hulpmiddel bij het afschalen van zorg. Tot slot enkele onderzoeken en innovaties uitgelicht.

6.1 Strategisch vastgoedplan

In 2014 is goed vervolg gegeven aan de realisatie van de vastgoedplannen van RIBW Brabant. Er is nieuwe huisvesting aangetrokken die voldoet aan de voorwaarden uit het strategisch vastgoedplan van RIBW Brabant. Van de woningen die niet voldoen aan de toekomstwensen van onze organisatie zijn er al enkele afgestoten. Met woningbouwcorporaties worden afspraken gemaakt over het zelfstandig kunnen huren van zorgwoningen, zoals dat in de vastgoedvisie staat omschreven. Verder is er hard gewerkt aan de transformatie naar het wijkgerichte werken. Hiermee is een goede aansluiting gemaakt op de ontwikkelingen ten aanzien van de Wmo. De vastgoedportefeuille zal de komende jaren verder worden geoptimaliseerd op basis van de vraag naar huisvesting, de afspraken met de gemeenten en de zorgvisie van RIBW Brabant.

6.2 Howie the Harp

Onze visie op herstel bezegelen wij in 2015 met de komst van een vestiging van opleidingscentrum Howie the Harp. Mensen met cliëntervaring in de psychiatrie kunnen zich hier laten opleiden tot professionele ervaringsdeskundige. Dit doen we in nauwe samenwerking met Pameijer, een organisatie die in de hele regio Rotterdam mensen met een (licht) verstandelijke beperking en/of psychische problemen ondersteunt. Pameijer haalde het baanbrekende opleidingsprogramma naar Nederland en is licentiehoudster binnen de Benelux. In 2011 openden zij de eerste Howie the Harp-opleiding in Rotterdam. In samenwerking met RIBW Arnhem & Veluwe Vallei opende in mei 2014 een tweede vestiging van het opleidingscentrum in Arnhem. Wij zijn trots dat we ook samenwerkingspartner van Pameijer zijn met de start van het derde Howie the Harp opleidingscentrum in Tilburg.

Howie the Harp is een opleidingsprogramma met een licentie uit Amerika. Tijdens de één jaar durende opleiding worden mensen met ervaring als cliënt in de psychiatrie opgeleid tot professionele ervaringsdeskundigen. Studenten van Howie the Harp leren hun ervaring in zetten om anderen te ondersteunen in hun herstel. Intussen hebben in Nederland rond de 100 Howie the Harp- studenten de opleiding voltooid en vonden velen werk in de sociale dienstverlening of daarbuiten.

Met de opening van het opleidingscentrum in Tilburg willen we mensen met psychische kwetsbaarheden in Brabant de kans bieden om hun rol van cliënt in te ruilen voor die van professional. De herstelondersteunende zorg die onze ervaringsdeskundig medewerkers in samenwerking met begeleiders leveren, krijgt door de Howie the Harp-opleiding een extra impuls plus een keurmerk van kennis en kunde.

De naam Howie the Harp refereert aan Howard Geld, een NewYorkse zwerver die mondharmonica speelde en zelf diverse psychiatrische diagnoses had gekregen, welke nogal uiteenliepen. Teleurgesteld in de reguliere hulpverlening ontwikkelde hij het idee dat juist mensen met een psychiatrische geschiedenis hun levenservaring en talenten in kunnen zetten om anderen te ondersteunen in hun herstel. Het baanbrekende programma van een jaar traint deelnemers om zelf controle te houden over hun welzijn en leidt hen op om te functioneren als professional in de sociale hulpverlening.

6.3 MOVE onderzoek

Onder leiding van het lectoraat Rehabilitatie van de Hanzehogeschool Groningen en Rob Giel Onderzoekcentrum, doet RIBW Brabant samen met vijf andere RIBW-en onderzoek naar de

knelpunten en succesfactoren bij ambulantisering. Ook worden de effecten van ambulantisering op maatschappelijke participatie en herstel onderzocht en wordt een studie naar de kosteneffectiviteit van ambulantisering uitgevoerd. In 2013 is het onderzoek gestart. Gedurende twee jaar worden vier metingen uitgevoerd middels interviews en vragenlijsten voor cliënten en begeleiders. Na elke meting worden de resultaten verwerkt tot een rapport voor alle deelnemende organisaties gezamenlijk en voor elke organisatie afzonderlijk. Het onderzoek biedt evidence based inzicht in de effecten van ambulantisering voor cliënt en maatschappij, en de randvoorwaarden om het ambulantiseringproces zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Het onderzoek loopt tot medio 2015.

6.4 Slimme inzet van ICT

Eerder in dit verslag heeft u kunnen lezen over ICT-faciliteiten voor cliënten, medewerkers en de organisatie. De samenleving digitaliseert in rap tempo en wij doen mee. Cliënten Computer Support levert computers aan cliënten en onderhoudt deze, medewerkers werken met tablets en smartphones en de ICT-infrastructuur van RIBW Brabant is cloud-gebaseerd. Deze faciliteiten bieden een scala aan nieuwe mogelijkheden.

De nieuwe infrastructuur maakt het bijvoorbeeld mogelijk om platformafhankelijk te werken met applicaties op maat. Dit maatwerk heeft als voordeel dat het enkel de functionaliteiten biedt aan een cliënt of medewerker die iemand in zijn functie nodig heeft. Niet meer en niet minder. Een voorbeeld hiervan is de inzet van TotalMobile. Deze applicatie vereenvoudigt de functionaliteiten van het cliëntendossier, zodat begeleiders die flexibel op locatie werken enkel de functionaliteiten te zien krijgen die ze nodig hebben op dat moment, zoals toegang tot het cliëntendossier en tijdschrijven. Andere applicaties maken het werk efficiënter en meer doelgericht. Zoals de applicatie TopDesk. Hier kunnen serviceaanvragen gemeld worden. Deze aanvragen komen automatisch binnen bij de afdeling automatisering of facilitaire zaken, die de melding oppakken. In 2015 willen we de nieuwe ICT-infrastructuur verder benutten. Zowel voor de directe zorgverlening als ondersteunende processen. Ook zal onderzocht worden hoe bestaande systemen en applicaties meer geïntegreerd kunnen worden.

Hoofdstuk 7: toekomst, vanaf 2015

KADERBRIEF RIBW BRABANT 2015

VERBINDING, PROFESSIONALITEIT, VERTROUWEN EN INSPIRATIE

Deze vier kernwaarden vormen belangrijke uitgangspunten voor het omgaan met cliënten, met collega's en met ketenpartners. Ze liggen ten grondslag aan ons handelen.

Op 19 mei 2014 is de jaarlijkse beleidssessie gehouden. Deelnemers waren het managementteam, een afvaardiging van de ondernemingsraad en een afvaardiging van de centrale cliëntenraad. Het doel van de beleidssessie is in grote lijnen de prioriteiten bepalen voor het volgende jaar. Deze beleidsprioriteiten worden vastgelegd in de kaderbrief.

Het belangrijkste thema van de beleidssessie was het voorbereid zijn op de toekomst. Duidelijk is dat er meer zorg geboden zal moeten worden met minder geld. Ook duidelijk is dat de financiering van de zorg die wij bieden grotendeels bij de gemeentes zal worden ondergebracht. RIBW Brabant is hier al langere tijd voorbereidingen voor aan het treffen. We stellen ons proactief op in de kanteling die er plaatsvindt in de zorg en denken mee over hoe de zorg anders georganiseerd kan worden. We zien daarvoor vooral mogelijkheden in de samenwerking met andere partijen. We proberen helderheid te bieden aan cliënten en medewerkers over de consequenties die de transities in de zorg voor hen hebben. Door de onduidelijkheden die er nu nog steeds zijn over keuzes die gemeenten gaan maken is dit niet altijd gemakkelijk.

Specialistische zorg

RIBW Brabant heeft de keus gemaakt om specialistische zorg en begeleiding te bieden aan cliënten met een psychiatrische achtergrond. Daar zijn we goed in en dat willen we ook in de toekomst blijven bieden!

RIBW Brabant profileert zich als specialist in begeleiding voor mensen met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA) in Brabant. We onderscheiden ons van GGZ-organisaties die zich specialiseren in behandeling van mensen met psychiatrische problemen.

- We bieden psychiatrische ondersteuning in de vorm van intensieve begeleiding;
- cliënten hebben vaak zware problematiek;
- we bieden 24-uurs beschikbaarheid;
- binnen onze begeleiding hebben we ook specialistische begeleiding voor specifieke doelgroepen.

Het is onvermijdelijk dat we meer cliënten zullen moeten begeleiden met minder medewerkers. Dat vraagt om creativiteit in het denken over de zorg die we bieden. Gezocht zal worden naar mogelijkheden om digitale middelen in te zetten, naar samenwerking met andere partijen, naar manieren meer tijd te besteden aan cliënten en efficiënter te rapporteren en registreren.

We willen aanhaken bij andere organisaties. Daarmee werken we waar mogelijk samen, bijvoorbeeld in buurthuizen met welzijnsorganisaties zoals Contour de Twern. Door dit zo te doen houden we ook de drempel laag om vanuit welzijnsorganisaties naar ons door te verwijzen. We communiceren goed over wat we kunnen bieden voor welke mensen.

Cliëntenbelang voorop

In de keuzes die we als organisatie maken streven we ernaar het cliëntenbelang voorop te stellen. Clientvolgende samenwerking is het mooist, zodat we er zorg voor kunnen dragen dat er gebeurt wat nodig is voor de cliënt. Daarvoor is het belangrijk dat we bekend zijn bij de sociale wijkteams.

24-uurs bereikbaarheid

De 24-uurs bereikbaarheid is een meerwaarde die we hebben ten opzichte van andere aanbieders. We organiseren dit door onze combinatie van ambulante zorg en beschermd wonen, waarmee we bijvoorbeeld ook 's avonds inzetbaar zijn in de wijk bij crisissituaties. Aan ketenpartners in de wijk bieden we aan dat ze ons mogen bellen (24 uur per dag) als ze advies nodig hebben.

Onderzocht wordt waar mogelijkheden zijn om de 24-uurs bereikbaarheid nog optimaler te kunnen garanderen. Daarbij kan gedacht worden aan het efficiënter benutten van de dagbesteding, waardoor

mogelijk overdag minder begeleiders ingezet hoeven te worden ten gunste van de avonden en weekenden.

Geen wachtlijst

In de gemeenten vormen we samen met Buro MAKS (ambulante begeleiding) en Traverse (maatschappelijke opvang) de Ondersteuningsketen Psychiatrie. Onze wachtlijst voor beschermd wonen is daarin een knelpunt voor de doorstroming. Het streven is de wachtlijst zo spoedig mogelijk op te heffen. Daartoe starten we nu al met het analyseren van de wachtlijst en zoeken we mogelijkheden om de doorstroming te kunnen realiseren. Met welke problemen staan mensen op de wachtlijst? Kunnen we hen ambulante begeleiding bieden? Wat kunnen we in combinatie met het project Community support bieden aan mensen die op de wachtlijst staan? Zijn er mogelijkheden om de pilot Resultaatsturing hier ook aan te verbinden? Ook in de teams zal ernaar gestreefd worden dat er geen wachtlijsten zijn.

Specialistische dagactivering onderdeel van het integrale aanbod

RIBW Brabant kiest ervoor om specialistische dagbesteding te blijven bieden. We zien dit als onderdeel van het integrale aanbod dat we onze cliënten bieden. De basis voor de dagactivering ligt in het begeleidingsplan. In de wijken zal meer aansluiting gezocht worden met de 0^e- en 1^e-lijns voorzieningen (basisvoorzieningen en welzijnswerk). Vanuit de dagbesteding bieden wij een beschermende omgeving met de mogelijkheid door te stromen naar activiteiten in wijkcentra. Hiermee wordt participatie bevorderd.

We onderzoeken hoe we de dagactiviteiten anders kunnen organiseren, waardoor zij nog duidelijker een onderdeel vormen van het integrale begeleidingsaanbod. Ook zal gezocht worden naar mogelijkheden om binnen de beperkte middelen toch een zodanig aanbod te hebben dat dit goed aansluit bij mogelijkheden en interesses van cliënten. Daarin wordt samengewerkt met andere organisaties, zoals GGZ Breburg en de Diamantgroep.

Samenwerking in wijken

De begeleidingsteams zijn georganiseerd op wijkniveau. Geïnterviewd wordt wat er in de wijk aan 0^e, 1^e en 2^e-lijns voorzieningen aanwezig is. We streven naar samenwerking met andere partijen in de wijk. We presenteren ons aan hen. Daarbij kijken we ook hoe we cliënten kunnen inschakelen. We zijn erop gericht om een bijdrage te leveren aan de sociale wijkteams. We doen dit bijvoorbeeld door educatie te verzorgen, om anderen te leren hoe met onze doelgroep om te gaan. We onderzoeken of we dat samen op kunnen zetten met onze partners in de ondersteuningsketen Traverse en Buro MAKS. Doel is basale kennis over te brengen over hoe je mensen met psychiatrie kunnen benaderen en hoe je psychiatrie kunt herkennen. Dit gaan we ontwikkelen en laten verzorgen door medewerkers van RIBW Brabant in samenwerking met ervaringsdeskundigen.

Organisatie is ingericht op flexibiliteit en wendbaarheid

We hebben onze organisatie zodanig ingericht dat gestuurd kan worden op flexibiliteit en wendbaarheid. Daarmee anticiperen we op het gegeven dat er meer cliënten begeleid zullen moeten worden met minder middelen. Door onze organisatie flexibel te houden proberen we te voorkomen dat het sociaal plan moet worden ingezet!

We blijven inzetten op de kwaliteit van medewerkers. Gestreefd wordt naar het benutten van talenten door medewerkers. Keuzes zullen gemaakt worden op basis van behoud van kwaliteit van de begeleiding. Dit prevaleert boven behoud van de kwantiteit van de geboden zorg.

Clientenraad en ondernemingsraad betrokken bij beleidsontwikkeling

Door het management ontwikkelde plannen worden in een vroeg stadium besproken met cliëntenraad en ondernemingsraad. Op deze manier hebben belangenbehartigers van cliënten en medewerkers veel invloed op de totstandkoming van beleid. Ook anticiperen zij zodoende op de keuzes die door de organisatie gemaakt worden. Vertrouwen in elkaar is hiervoor een belangrijke basis.

Op het niveau van de organisatie wordt gestreefd naar samenwerking met andere organisaties. Deze samenwerking wordt ook gezocht door ondernemingsraad en cliëntenraad. Vooral met de partijen in de Ondersteuningsketen Psychiatrie wordt overleg gevoerd en samengewerkt.

Cliëntenvertegenwoordiging zal meer ingezet worden, naast medewerkers, in de externe overleggen. De nieuwe vorm van belangenbehartiging door de cliëntenraad benadrukt de onafhankelijkheid van cliënten. Zeker bij de grote veranderingen die er momenteel in de zorg plaatsvinden is het voor de cliëntenraad belangrijk dat steeds gekeken wordt naar de effecten van de veranderingen voor de cliënt en naar de mogelijkheden cliënten goed te informeren en mee te laten denken over de keuzes die gemaakt worden.

Herstelondersteunende zorg

De ontwikkelingen in de zorg sluiten prima aan bij de Herstel Ondersteunende Zorg. Deze is binnen RIBW Brabant goed op gang aan het komen. Er gebeurt heel veel, cliënten gaan steeds meer meepraten, het gevoel van eigenwaarde van cliënten wordt groter, de positie van cliënten en medewerkers wordt gelijkwaardiger. Ervaringsdeskundigheid krijgt een belangrijke rol. Door de cliëntenraad wordt contact met lotgenoten gestimuleerd, evenals andere sociale contacten van cliënten.

Ambulantisering past in de herstelvisie van RIBW Brabant. Voor cliënten voor wie dit zinvol is wordt gekeken naar mogelijkheden om over te gaan van verblijfszorg naar ambulante zorg. Dat betekent dat cliënten zelf woningen zullen gaan huren bij de woningcorporaties en dat betekent dat RIBW Brabant minder woningen in eigen beheer nodig heeft. De effecten die dit voor individuele cliënten kan hebben worden in kaart gebracht. Zo kan bijvoorbeeld het financieel bureau hier een belangrijke functie in vervullen.

Participatie

Van cliënten wordt meer participatie gevraagd. De rol van 'passieve zorgconsument' verandert in een actieve rol van participeren in de maatschappij. Dit kan cliënten kansen bieden. Ieder mens wil immers van betekenis zijn.

Er wordt meer een beroep gedaan op cliënten. Zowel cliënten als medewerkers worden meer aangesproken op eigen verantwoordelijkheid. Voor cliënten betekent dit dat hen gevraagd wordt meer zelf de regie te pakken voor hun eigen leven, medewerkers zullen meer aangesproken worden op hun professionele verantwoordelijkheid, deskundigheid en zelfsturing, al dan niet in teamverband.